

Debrecen Kistemplomi-Ispotályi  
Református Egyházközség

# Gyülekezeti Hírlevél

*...lelkem köztetek marad! Ne féljete!*  
(Haggeus 2, 5)



2023.

XX. évfolyam 2. szám

4025 Debrecen, Révész tér 2.  
06 52 342 872  
[www.kistemplom.hu](http://www.kistemplom.hu)



## Gyülekezeti Hírlevél

A Kistemplomi-Ispotályi Református Egyházközség időszakosan megjelenő kiadványa

### Felelős szerkesztő és kiadó:

Zsoldos Tibor

### Szerkesztők:

Gacsályiné Banda Melinda  
Herbály Eszter  
Holló Mária  
Dr. Kálmánchey Márta  
Papp Lajosné  
Popovics Enikő  
Porkoláb András József  
Dr. Sárosi Dániel  
Szigeti Adrienn  
Szikszainé Dr. Nagy Irma

### A fotókat készítette:

Herbály Eszter  
Miskolczi János  
Porkoláb András József  
Zsoldos Tibor

### Címlap:

Csók István „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” (Úrvacsora) című festménye  
Forrás: [www.mek.oszk.hu](http://www.mek.oszk.hu)

### Tördelés és design:

Herbály Eszter

### Nyomdai munkálatok:

Printperfekt Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft.

# Tartalom

## 2 – LELKIPÁSZTORI GONDOLATOK

### 3 – INTERJÚ

*Szigeti Adrienn:*

Egy hűséges szolgálatban eltöltött aktív élet

### 5 – INTÉZMÉNYI HÍREK

*Gacsályiné Banda Melinda:*

Bölcsődéseink ballagása

*Holló Mária:*

Álmosdon jártunk

### 7 – ÉLETKÉPEK

Bölcsődeudvar átalakítása

Konfirmációi vizsga és fogadalomtétel

Családi nap

### 11 – ÉLETÚT

*Szigeti Adrienn:*

Egy ismerős arc a gyülekezetből

### 12 – BIBLIAKÖR

*Dr. Kálmánchey Márta:*

„Ott vagyok közöttük” –

A kiscsoportok jelentőségéről

### 13 – HITTANOKTATÁS

*Popovics Enikő:*

Virágvasárnap a Kistemplomban

### 14 – KULTÚRA

*Szikszainé Nagy Irma:*

Balassi Bálint: *In laudem verni temporis* ('a tavaszi idő dicséretéhez')

*Porkoláb András József:*

Kereszttség és úrvacsora között

*Herbály Eszter:*

Ünnepes vagy ünneptelen?

### 17 – KISTEMPLOMI ALAPÍTVÁNY

*Dr. Sárosi Dániel:*

Toronynyitó Minifesztivál a Kistemplomban



Újságunk megjelenése nagy egyházi ünnepeink közül időben pünkösdhöz esik a legközelebb, ezért ebben a beköszöntőben a Szentlélek kitöltetésének minden időben érvényes történetére próbálom ráirányítani a figyelmünket. Nem könnyű a pünkösd csodát sem szavakkal, sem a képzőművészet eszközeivel átélhetően megjeleníteni. Talán ezért is készült a karácsonyhoz és a húsvéthoz képest olyan kevés képzőművészeti alkotás a Szentlélek kitöltetéséről.

Közülük azonban méltán kiemelkedik a nagy misztikus spanyol festőnek, El Greconak (1541–1614) az alkotása. A kép szokatlan méretei miatt már eleve magához vonzza a néző tekintetét. A monu-mentális alkotás 127 centiméter széles és 275 centiméter magas. A vászon szokatlan formáját csak fokozza a rajta látható emberi alakok furcsasága. El Greco alakjai ugyanis természetellenesen hosszúak, magasak. Voltak a képnek olyan elemzői, akik azt mondták, hogy a festő bizonyára egy olyan szembetegségben szenvedett, amelynek következtében hibás volt a térlátása, így az embereket való-szerűtlenül vékonynak és magasnak látta. Én inkább azokkal tudok egyetérteni, akik úgy vélik, hogy a megnyújtott emberi alakokkal a festő a minden erejükkel felfelé, az isteni Lélek irányába törekvő emberek lelki irányultságát ábrázolja.

A festő az alakok és különösképpen az arcok ábrázolásával a Lélek kitöltetésének a csúcspontját örökíti meg. A művészettörténész, Rappai Zsuzsa ezt így fogalmazza meg: *A szemünk előtt zajlik le a szellemi dimenzióba való átlépés folyamata. Az alakokon lelkesültség és átszellemültség látható, ahogy a heroikus dimenzióba elrugaszkoznak.*

A képen a színek, a drapériák a dinamikus lelki történetet hivatottak még inkább megjeleníteni. Érdekes kicsit lajstromba venni a képen szereplő alakokat. A katolikus hitű Spanyolországban alkotó El Greco érthető módon Jézus anyját, Máriát helyezi a kép középpontjába, aki kék fejkendőt viselve, imádkozó kéztartással átszellemült arccal tekint a fölötte galamb formájában megjelenő Szentlélekre. Körülötte állnak és térdelnek az apostolok, akik ekkor már – Júdás halála után vagyunk – tizenegyen vannak. Ha megszámloljuk az ábrázolt alakok számát, akkor azonban azt látjuk, hogy Mária köré összesen tizennégy arcot festett a művész. A három pluszba odafestett alak Máriától közvetlenül jobbra található, és a művész családjának tagjait ábrázolja: először a festő feleségét, Jerónimát, majd a művész szintén festő fiát, Jorge Manuelt, végül pedig az ősz szakállú mestert láthatjuk. Mindhármuk feje fölött ott lebegnek a Lélek „lángnyelvei”, tehát ők maguk is részesülnek a Szentlélek ajándékában. El Greco erősen hitt abban, hogy Isten Lelke nemcsak az első pünkösd alkalmából áradt ki a tanítványokra, hanem az ő korában is él és hat Isten bölcsessége, útmutatása, ereje Lelke által. Érdekes a művész tekintete: ő az egyetlen, aki nem felfelé vagy a többiekre, hanem a képből kifelé, ránk, nézőkre tekint. Pillantása egyúttal a pünkösd kérdéssel szembesít bennünket: „Vettetek-e Szentlelket?”





## Egy hűséges szolgálatban eltöltött aktív élet

Interjú Bogáti Kálmánné Ibolya kisgyermeknevelővel nyugdíjba vonulása alkalmából

*Kedves Ibolya!*

*Elmeneteleddel lezárul egy szép korszak a Kistemplomi Bölcsőde életében. Itt voltál már az alapítás évében, és Te vagy az utolsó, aki még a „bőskorban” dolgozók közül nyugdíjba vonul. Bizonyára sokan kíváncsiak vagyunk a pályádra, hiszen a gyülekezet meglehetősen keveset tud a bölcsőde mindennapjairól.*

– Bevezetőben mesélj egy kicsit a gyermekkorodról!

– Gyermek- és iskolás éveimet egy nyírségi faluban, Őrben töltöttem. Óvodás koromig az anyai nagyszüleim neveltek, mivel a szüleim Budapesten dolgoztak. Szerettek volna engem is magukkal vinni, de gyerekekkel nem kaptak albérletet, ezért inkább hazajöttek, és itt helyezkedtek el.

A nagymamám vallásos, templomba járó ember volt, engem is ő tanított imádkozni. Emlékszem, mindig magával vitt a templomba, és később mesélte, hogyha elálmosodtam, azt mondtam: „Mamám, ugrál a szemem.”

Később, amikor már iskolás lettem, egyedül mentem a vasárnapi gyermek-istentiszteletre, ami reggel 9 és 10 óra között volt a parókian. Hálátelt szívvel gondolok vissza lelkipásztoromra, nagytiszteletű Pótor Imrére, aki nagy szeretettel vett körül bennünket. A család mellett neki is kiemelt szerepe volt a vallásos neveltetésben.

– Hol végezted az iskoláidat, és milyen munkahelyeken dolgoztál?

– Általános iskoláimat Őrben végeztem, majd a MOM mátészalkai gyárában voltam ipari tanuló. Az eredeti szakmám optikus, egy évet dolgoztam a gyárban mint optikus revizor. Ezután leérettségiztem, gyors- és gépíró, valamint kereskedelmi szakon fejeztem be akkori tanulmányaimat. Ezután Mátészalkán dolgoztam a Húsipari Vállalatnál, majd vendéglátói eladóként helyezkedtem el.

– Mind e közben hogy alakult a magánéleted?

– 1983-ban mentem férjhez, és egy kis szatmári faluba, Kömörőbe költöztem. 1984-ben megszületett a fiam, ezután a gyás következett. A gyás letelte után a helyi ÁFÉSZ boltban voltam eladó. Ebben az időben a helyi református gyülekezetnek voltam a tagja, férjem és az édesanyja a presbitériumhoz tartoztak.

– Felsorolni is sok, hányféle munkahely elvárásainak tudtál megfelelni. Milyen módon vezetett Isten a jelenlegi legfőbb hivatásodhoz?

– 1989-ben jött a rendszerváltozás, és előtérbe került az egyházakban a hitoktatás. Ekkor a helyi önkormányzathoz hívtak dolgozni. Könyvtáros és művelődésszervezői feladatokat láttam el. Én szerveztem a faluban a kulturális életet mint ifjúsági referens, és tagja voltam a helyi népdalkörnek is.

Mivel a vidéki lelkészek több faluban is teljesítettek szolgálatot, egyedül nem győzték az óvodai és iskolai feladatokat ellátni, így hitoktatókat kellett alkalmazniuk. Az akkori helyi lelkész, nagytiszteletű Asztalos László felkért, hogy szerezzek képesítést, és vállaljam el a hitoktatást két faluban is. Így lettem Kömörő és Túrístvándi református hittanoktatója az óvodákban és az általános iskolákban 15 évig. Ekkor kerültem először kapcsolatba a gyermekekkel.

Közben a fiam, Bogáti Attila a Debreceni Református Kollégium diákja lett. Itt végzett teológus-lelkész szakon. Amikor hazlátogatott, a munkámat mindig szívesen segítette, zenés kíséretével színebbé tette a gyermekműsorokat. Ma is szeretettel gondolok vissza ezekre az időkre.

2009 őszén azonban fel kellett adnom a munkámat, mivel a férjemet Debrecen közelébe hívták dolgozni, így a nagy távolság miatt lakóhelyet kellett váltanunk. Másfél évig nem tudtam elhelyezkedni, ekkor csatlakoztam a református gyülekezethez. Itt hallottam, hogy részt lehet venni önkéntes munkában, ekkor kezdtem el segíteni a hajléktalanoknak való főzésben. Itt említette meg valaki, hogy a Kistemplomnál indul egy családi napközi, ahová dolgozókat keresnek. Beadtam a jelentkezésemet, és felvettek.

– *Hogy emlékszel vissza az indulásra, a kezdeti évekre?*

– Az intézmény 2011. július 1-én indult nagytiszteletű Papp Tibor lelkipásztorsága alatt, aminek én is alapító tagja vagyok. Ebben az időben lettünk a gyülekezet tagjai. Természetesen, mint minden induló intézményben, itt is voltak kezdeti nehézségek. Nekünk is sok mindent kellett tanulni. Én eddig csak nagyobb gyerekekkel foglalkoztam, most alkalmazkodnom kellett a kicsikhez. Igyekeztem ezt sok türelemmel, hittel és imádsággal, alázattal végezni. Ma is hálás vagyok minden gyermekért, akiket hozzáink adtak bölcsődébe.

Sokat köszönhetünk az akkori intézményvezetőnek, Vágó Józsefnek, aki egy nagyon jó csapatot kovácsolt össze. Az ő kitartásával sikerült megalapozni az intézmény jövőjét. Nagy szeretettel gondolok vissza a munkatársaimra, akikkel éveket töltöttem békességben. Természetesen a jelenlegi kollégáimmal és a szülőkkel is jó kapcsolatot tartok fenn.

– *Milyen értékeket tartottál leginkább a szemed előtt a gyermekek nevelésében?*

– A munkámban fontosnak tartottam hangsúlyt fektetni a gyermekek lelki fejlődésére, hiszen ez az első közösség az életükben, amely meghatározó lesz egész életükre. A Biblia azt tanítja, ahová Isten állított, ott kell világítanod. Bár minden munkámat odaadással végeztem, de a szívemnek legkedvesebb a gyermekekkel töltött 27 év volt. Ezt érzem igazán hivatásomnak. Fialat munkatársaimnak igyekszem a megszerzett tapasztalataimat, tudásomat átadni, hogy ők is sajátjuknak érezzék a bölcsődét.

– *Milyen fordulatok következtek be a családban ezek alatt az évek alatt?*

– Néhány éve a fiam is családot alapított, felesége gyógypedagógus. Két szép unokánk született: Boróka 4, Benjámín 2 éves.

– *Most, amikor lezárul egy fejezet az életedben, milyen terveid vannak a nyugdíjas éveidre?*

– Szeretném a megérdemelt nyugdíjas éveimet tartalmasan tölteni. Minél többet együtt lenni az unokáimmal. Nagyon szeretek kézimunkázni, terveim között szerepel néhány gobelin elkészítése és sok olvasás. Mivel a fiam egyetemi lelkipásztor, és ott hagyományos gyülekezeti tagság nincs, ezért családjával együtt a Homokkerti Egyházközség életébe kapcsolódtak be, mi pedig a férjemmel követtük őket ettől az évtől kezdve.

Végül, de nem utolsó sorban szeretnék köszönetet mondani egyházközségünk vezetőinek, nagytiszteletű Zsoldos Tibornak és dr. Dóra Krisztina intézményvezető asszonynak, hogy igyekeznek a bölcsődét még szebbé varázsolni, és hogy a munkámat maximálisan segítették, elismerték.

– *Van-e egy kiemelted kedves Igéd, amit szívedben tartottál életed örömteli és fájdalmas időszakokban?*

– A konfirmációm alkalmával kaptam egy számomra emlékezetes Igét. Az esküvőmön is erről prédikált a Tiszteletes úr. Ez mindig segített átvészelni a nehéz helyzeteket:

„Veled van Istened az Úr, Ő erős és megsegít. Repesve örül neked, megújít szeretetével, ujjongva örül neked.” (Zof. 3,17)

Ezekkel a szavakkal búcsúzom. Soli Deo Gloria. Egyedül Istené a dicsőség.

*Kedves Ibohya!*

*Hálásan köszönöm, hogy ilyen őszintén megosztottad velünk szép és gazdag életed emlékezetes pillanatait.*

*A Gyülekezet nevében is kívánok Neked egészségben és örömben eltöltött hosszú életet szeretett családot körében!*

*Önmagunk megtalálásának a legjobb módja,  
ha elveszünk mások szolgálatában.  
(Mahatma Gandhi)*



## Bölcsődéseink ballagása

2023. június 9-én elkezdődtek a Kistemplomi Családi Bölcsődehálózat ballagási ünnepségei. A családi bölcsőde hálózati koordinátoraként elsőként a Bárány, a Halacska és a Madárka Bölcsődék ballagó kisgyermekait búcsúztathattam.

Ezt a jeles napot – melyen szülők és nagyszülők is részt vettek – Zsoldos Tibor nagytiszteletű úr beszéde nyitotta meg, majd Bogáti Kálmánné nyugdíjba vonuló kisgyermeknevelő búcsúzott el a gyermekektől és családjaiktól. Ezt az alkalmat megragadva kedves szavakkal köszönt el Resku Helga kisgyermeknevelő „mindenki Ibolya néni”-től, ígérve, hogy vállalják a Bölcsőde szellemi örökségének folytatását. A köszöntő beszédek után a gyermekek ballagóműsora következett, amelyen a kicsik a kisgyermeknevelőkkel együtt énekeltek, mondókáztak, amit Bogáti Attila lelkipásztor gitárkísérettel tett emlékezetesebbé. A szülők is kedvet kaptak az énekléshez, így bekapcsolódtak abba, ezzel is bátorítva gyermeküket még közvetlenebbé téve a szép alkalmat. Az ünnepség végén szeretetvendégségben lehetünk együtt.

Családias környezetben, kedves szavakkal és jó hangulatban búcsúztak el szülők, gyermekek és gondozónők egymástól.



### Búcsúzó bölcsődéseink 2023-ban:

2023. június 9.

**Bárány Családi Bölcsőde:** Kiss Zétény Dániel, Márkó Marcell, Tóth Lili Róza

**Halacska Családi Bölcsőde:** Bunya Dominik, Szabadfalvi Zselyke

**Madárka Családi Bölcsőde:** Brutóczki Natasa, Gyórfy Liza, Kovács Julianna Róza, Oláh Máté, Varga Helga

2023. június 15.

**Ózike Családi Bölcsőde:** Horák Zsolt, Hudácskó László Dávid, Iszlai Panni, Kakasi-Zsurka Sára, Kovács Gergő László, Nagy Hella Lilla

**Pillangó Családi Bölcsőde:** De Stefani Gabriel, Lakatos Ákos, Pataki Dániel István, Szabó Botond

2023. június 16.

**Mókuska Családi Bölcsőde:** Balogh Dominik Miklós, Tóth Noé Dávid, Vállai Kristóf

**Méhecske Családi Bölcsőde:** Máté Szofi Lilla, Pótor Hanna Kata, Szafkó Emma Róza, Szarvas Gréta Elinor

## Álmosdon jártunk

Az Álmosdi Református Egyházközség gondnoka, Diószegi Béláné meghívásának eleget téve, az időskorúak klubjával júniusban Álmosdon jártunk.

A körülbelül 1700 lélekszámú községben több látnivaló is van. Mi a Kölcsey Ferenc emlékházat néztük meg, ahol a költő és politikus a gyermekkorát töltötte. Minderről már a fentebb megemlített Diószegi Bélánétól hallottunk, aki egy kis előadást tartott a település történetéről és a templomukról, ami Álmosd építészeti emlékei közül a legrégebbi. A templomot a hívők által összehordott dombra építették, és körülötte, külső támasztó oszlopokkal, 4 méter magas kőkerítés épült. Az évek során azonban a helyiek építőanyagként elhordták a köveket, de a kőfal néhány méteres szakaszát a mai napig meg tudták őrizni.

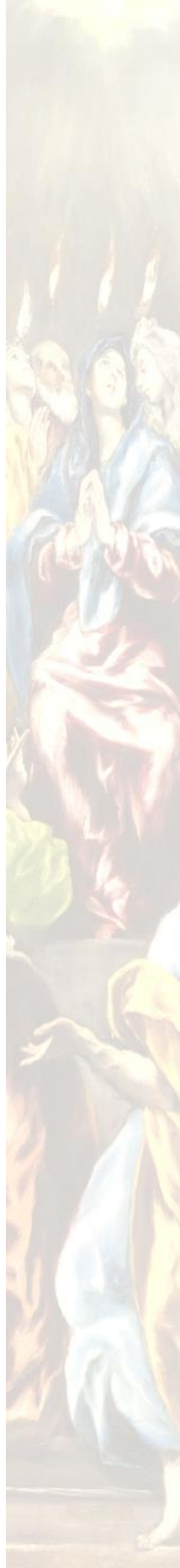
Nagyon kedves, vendégszerető közösséggel talákoztunk. Porkoláb András lelkész úr és Dr. Dóra Krisztina intézményvezető asszony kíséretében vehettünk részt ezen a kis kiránduláson, melynek során ígéretet tettünk, hogy hamarosan viszonzzuk a vendégszeretetüket, és meghívást kaptak részünkről a Kistemplomba.

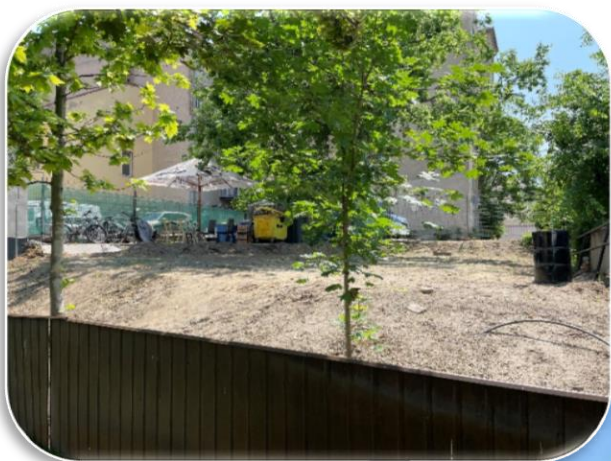
Buzás Árpád református lelkipásztor vezetése alatt virágzott fel az intézményi élet, fejlesztéseken, építkezéseken ment keresztül a templom környéke. Nagyon szép, rendezett közösségi tér alakult ki, az intézmény több szolgáltatást is nyújt: időskorúak, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek nappali ellátása, szociális étkeztetés.

Összegzésként: Nagyon jó volt megtapasztalni, látni, hogy ilyen összetartó, élő közösség munkálkodik Álmosdon.



Fotó: Porkoláb András József



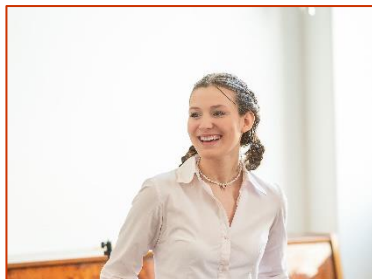






**2023. május 28-án  
konfirmációi fogadalmat tett:**

Csobán Levente  
Csorba Veronka  
Gönczi Sára  
László Gyula  
Molnár Denisz  
Nagy Erika Viktória  
Nagy-Karczagi Balázs  
Sain Abigél Gerda  
Sipos Pálma Eszter  
Soós Regina  
Szabó Virginia  
Szalóki István  
Végh Aida Barbara  
Végh Kendra





## Egy ismerős arc a gyülekezetből

Dr. Gomez Róbertné Ilonka

*Jár gyülekezetünkbe egy kivételesen fordultatos sorsú hölgy, Dr. Gomez Róbertné, Ilonka, akinek megadatott egy egész életet meghatározó szerelem. Amikor arra kértem, hogy írjon magáról, egy olyan vallomás született a tollán, amely elsősorban a férjével való romantikus, küzdelmes kapcsolatának gazdag történetét beszéli el. Szeretném közreadni ezt az őszinte, feltárulkozó visszaemlékezést:*

Nagy büszkeséggel szoktam mondani, hogy „a cívisek és reformátusok fővárosából”, Debrecenből származom. Letisztultságával, igeközpontúságával ez a vallás áll közel hozzám.

Gyermekkoromban nem voltam templomba járó, mert kicsi gyermekként nem tudtam elfogadni, hogy a Gondviselő magához szólította édesanyámat. Úgy éreztem, nekem nagyobb szükségem volna rá. Feldolgozhatatlan volt ennek a négy gyermekes, intelligens, több nyelvet beszélő, két világháborút túlélő fiatal anyának a halála. Sajnos, a maga után hagyott úr végig kíséri az életemet.

Édesapám adakozó, nagybetűs Ember volt, csodálatos tenorhanggal megáldva. Alig vártam az alkalmakat, hogy hallgassam őt énekelni. Nagyon szeretett, mindig vigyázott rám és imádott unokáira is.

Iskoláimat Debrecenben végeztem, családi közösségben. Néha azóta is összejövünk, ilyenkor újra gyerekké válunk: csacsogunk, heccelődünk és emlékezünk.

A Klinikán kezdtem dolgozni, itt láttam meg a számomra legcsodálatosabb embert, a férjemet. Miután megtudtam, hogy spanyol anyanyelvű, nem titkoltan megismerkedési szándékkal, megkértem, hogy legyen szíves leírni a Guantamera című dalt, mert a levelező társam szeretné megtanulni eredeti szöveggel. Másnap már átnyújtotta az összehajtogatott lapokat. Sokáig nem találkoztunk, míg egy alkalommal megkért, engedjük meg, hogy a rendelőkben fiatal barátja felhangolhassa a gitárját. Amikor a gitár hangjaira a férjem énekelni kezdett, a hangszíne, a dallam visszafogottsága nagy hatással voltak rám. Hosszú kihagyás után egyszer végre elkísért a villamosmegállóig, közben egyetemről, hivatásról beszélgettünk. Ezután rendszeressé váltak a „véletlen találkozások”, s e szép, lassú folyamatnak házasság lett a vége. Az akkori hatóságok ezt nem nézték jó szemmel. Minden oldalról próbáltak meggyőzni, hogy „egy rendes magyar lány nem megy egy külföldi kapitalistához.” Kitaró akarattal, küzdelmünket látva édesapám atyai áldásával bátorított bennünket. Drága bátyám egész Hajdú-Bihar megyét végigjárta, hogy találjon egy olyan helyet, ahol egybekelhetünk. Végül Nyíregyházán találta meg a megoldást. Emlékezetes esküvőnk volt, azoknak is, akik a meghívottak között voltak. Későbbi életünket néha elviselhetetlen rosszindulat övezte, de a sok szenvedés csak szorosabbá kovácsolta kapcsolatunkat.

Teltek az évek, és ez a megvetett külföldi diák tudásával, tisztességével bebizonyította, milyen értékes ember. Így a Dote III. sz. Belklinika alapító tagjai közé felvették. Bármilyen jellegű feladatot rá lehetett bízni: osztályon, ambulancián, ügyeletben, diákok oktatásában egyaránt. Városszerte elismert belgyógyász volt. Munkája mellett felfigyelt arra, hogy a betegek között nagyszámú a reumás panasszal érkező. Így a belgyógyász szakvizsga mellé megszerezte a reumatológiai, balmeológiai, fizioterápiás szakvizsgát. Állhatatos munkája nyomán megindult a városi reumatológiai szakellátás, a Termálfürdő épületében pedig a külföldiek számára is lehetővé váltak a kezelések. Közben kiderült, hogy kevés az a szakember is, akik a rehabilitációt végezhetnék. Ekkor a férjem azzal az ötlettel állt elő, hogy a Tiszántúlon meg kellene szervezni a gyógytornász oktatást. Megszületett a gyógytornász-szak a Nyíregyházi Főiskolán. Később arra is lehetőség nyílt, hogy a Debreceni Campusba átkerüljön a képzés.

A városban mindenki csak úgy ismerte: „A Gomez doktor”. Az is a férjem különlegességét mutatta, hogy amikor egy pályázat révén elindult Bolíviából, a híres világörökség városából, eljutott Budapestre is. Így látta meg a Parlamentet, és első látásra beleszeretett. „Akiknek ilyen Parlamentjük van, csak jó emberek lehetnek” – mondogatta. A sors fintora, hogy utolsó útja is a Parlamenthez vezetett. Igaz, már csak egy taxiból búcsúzott az épülettől.

Imádott egy szem lányát is arra sarkallta, hogy ismerje és szeresse a magyar történelmet. Igyekezett bennünket határon túli városokba is elvinni. Apa és lánya között rendkívül bensőséges kapcsolat volt. Édesapja szakmáját választotta, de már kevés lehetőség adódott a közös munkára.

Drága férjem halála után, nehezen találtam a helyemet a világban. Sok egészségi probléma, családot érintő fájdalmak, szeretett nővérem és keresztfiam halála vezetett el a Kistemplomba, ahol annak idején nagymamám és édesapám is imádkoztak. Reméltem, hogy a közösség és a Tiszteletes úr segítségével sikerül megtalálnom a lelki békémet. Az utóbbi időben néhány gyülekezeti társamhoz is közel kerültem. A sok évtizedes elfojtott félelmeim, rögzült zárkózottságom is oldódni látszik. Újra bízom az emberekben, nem szorongok, mit mondhatok és mit nem, nehogy a családomnak baja essék. Én úgy fogadok el mindenkit, amilyen, mert tudom, őket is szereti Isten, ahogy engem is.



Dr. Kálmánchey Márta gyülekezeti tag

Bibliakör

## „Ott vagyok közöttük”

A kiscsoportok jelentőségéről

Jól ismert bibliai sor a Máté 19, 20: „Ha ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” Milyen gazdag ígéret ez, mégsem élünk eléggé ezzel a lehetőséggel. A vasárnapi igehirdetésen kívül számos kiscsoport működik gyülekezetünkben, amelyekhez lehet csatlakozni, és Jézus ígretére számítva, lehet növekedni lelkiekben és szellemiekben.

Társas lények vagyunk, szükségünk van kapcsolódásokra, közösségekre, társakra. Pszichológiai megfigyelések mutattak rá arra, hogy már kicsi gyerekkorban mennyire sérülnek a kapcsolódás lehetőségétől megfosztott gyermekek lelkileg és ezáltal testileg is. Hosszabb időre kórházba került gyerekeknél figyelték meg a lelki traumatizálódás jelenségét, ezért nevezték el hospitalizációnak: először a gyermek sír, tiltakozik, később azonban magába fordul, közönyössé, tompává válik, és fejlődése testileg, lelkileg leromlik. Felnőtt korban is sérülhet az elmagányosodott, elszigetelődött ember.

Számos különféle csoporthoz, kiscsoportozhoz kapcsolódhatunk életünk folyamán, ezek mind pluszt adhatnak, az együttesség élményét nyújtva. Kiváló hobbi-csoportok, baráti körök, szabadidős kapcsolódások vannak, amelyek az összetartozás, valahová kötődés, testi-lelki feltöltődés élményével gazdagíthatnak. Az egyházi, vallási csoportok ezeknél még többet nyújtanak, hiszen egy új dimenziót, Krisztus jelenlétét kínálják. Nagy érték ez, érdemes bekapcsolódni valamelyik működő csoportba, vagy akár újat alakítani! A vasárnapi istentisztelet jelenleg gyakorolt formája sajnos nem alkalmas arra, hogy a gyülekezeti tagok megismerjék egymást, kapcsolatba kerüljenek egymással. Évtizedekig járhatunk templomba úgy, hogy egymás nevét se tudjuk. Nem kell ennek így lenni, lépünk közelebb egymáshoz, hiszen Krisztusban testvérek vagyunk!

A kiscsoportnak nem kell mini-istentiszteletnek lenni, nem szükséges, hogy formális, beszabályozott legyen. Hittan órának vagy feladatlapos bibliatanulmányozásnak sem kell lennie. Nem ez a funkciója, hanem lehet informális, családias, közvetlen, ahol egymás számontartása is fontos cél. Jó, ha tudunk egymásról, hogy ki hogy van, milyen helyzetben van, segíthetjük és támogathatjuk egymást. A megosztott öröm dupla öröm, a megosztott bánat viszont veszít erejéből.

Természetesen az igetanulmányozás központi jelentőségű, de mivel nem csak igemagyarázat van, hanem megbeszélés, saját értelmezés, egyéni, személyes tapasztalatok, kérdések megvitatására is van lehetőség, így maga az igei üzenet is jobban elmélyül, rögzül, kapcsolódik más belső tartalmakhoz. Az igei kérdések kiegészülhetnek hétköznapi, pszichés tapasztalatokkal is. Megoszt hatók a nehézségek, gondok, lehet ventilálni, kibeszélni azt, ami foglalkoztat, lelkileg megnyugodni, feltöltődni és felfrissülni. Hordozhatjuk egymás gondjait imádságban, imádkozhatunk egymásért, a gyülekezetért, az or-



szágért vagy még tovább tágíthatjuk a kört. A kiscsoportban nem kell megjátszani magunkat, nem kell elvárásoknak megfelelni vagy szerepet játszani. Nyíltan és őszintén beszélhetünk kudarcainkról vagy tévedéseinkről éppúgy, mint örömteli átéléseinkről. Az ige és egymás jobb megismerése mellett önismertetünk is észrevétlenül fejlődik: megtapasztalhatjuk, hogy hogyan reagálunk mások megnyilvánulásaira, és mások hogyan viszonyulnak a mi megosztásainkra.

Hadházi Judit lelkész az egyik szerdai kiscsoport gazdája és „tyúkanyója”, aki nagy szeretettel és kitartással terelgeti a Szakács Györgytől megörökölt csapatot. Az alkalmak „számontartással” kezdődnek, megbeszéljük, hogy kivel mi van, ki hogy van. Ezután ráhangoló imádság, majd ének következik. Az igemagyarázatot megbeszéléssel folytatjuk, majd záró imával és áldással fejeződik be az alkalom. Ez a rövid szerkezeti bemutatás nem árulja el azt a sok vidám kacagást, önfeledt derűt, amely jellemzi a csapatot. Persze, szabad sírni vagy hallgatni is, ha valaki így érzi. Megünnepeljük a név- és születésnapokat és az egyházi ünnepeket. Imasétát, kirándulást és közös programokat is szervezünk. Egymás hite által épülünk, így erősödhet belső emberünk. Az együtt töltött évek alatt csontjaink kopását is érezzük, de bízunk az ígéletben: „Ha külső emberünk megromlik is, a belső emberünk mégis megújul napról napra.” (2 Kor, 4,16)

## Virágvasárnap a Kistemplomban

A Virágvasárnap a húsvéti ünnepkör része, a Húsvét előtti vasárnap, amelynek keretében a keresztyén egyházak megemlékeznek Jézus bevonulásáról Jeruzsálembe. A régi hagyományok szerint ezen a napon virággal díszített ágakat vittek a templomokba, és ünnepi keretek között emlékeztek Jézus tetteire, és készültek a nagyheti, illetve húsvéti eseményekre.

A Debrecen Kistemplomi-Ispotályi Református Egyházközségben is megemlékeztünk erről a jeles napról, Jézus számárháton való bevonulásáról. Az ünnepi alkalom keretein belül a hittanosok kis csoportja egy rövid műsorral örvendeztette meg a gyülekezet tagjait.

A gyermekek kézzel készített papír pálmaágakkal vonultak be a Kistemplomba, és a „Hozsanna, hozsanna, hozsanna Dávid fiának” kezdetű éneket énekelték, miközben a pálmaágakat lengetve vonultak végig a templom padosorai között. Az énekes bevonulást követte a gyermekek verses megemlékezése, ami a Virágvasárnap-hoz kapcsolódott.

Hét gyermekkel készültünk erre az ünnepi alkalomra, akiknek hálás szívvel köszönöm meg a közreműködését, az idejüket, amit erre szántak. Külön köszönöm a szüleiknek is az együttműködést és az otthoni felkészítést. Nagy öröm a gyülekezet számára is, hogy a gyermekek aktívan részt vesznek a közösség hitéletében.

A verses megemlékezést a fent említett énekkel való kivonulás zárta, amit a gyermek-istentiszteleti alkalom követett, ahol a gyermekekkel közösen beszélgettünk a virágvasárnapi eseményekről, és együtt készítettük el az ünnephez kapcsolódó színezőket, valamint a számárháton ülő Jézust ábrázoló papírbábot.



Balassi Bálint: *In laudem verni temporis*  
(‘a tavaszi idő dicséretéhez’)

*Áldott szép Pünkösdsnek gyönyörű ideje,  
Mindent egészséggel látogató ege,  
Hosszú úton járókat könnyebbítő szele*

*Te nyitod rózsákat meg illatozásra,  
Néma fülemile torkát kiáltásra,  
Fákat is te öltöztets sokszínű ruhákba*

*Neked virágoznak bokrok, szép violák,  
Folyó vizetek, kutak csak neked tisztulnak,  
Az jó hamar lovak is csak benned vigadnak.*

*Mert fáradság után füremedt tagokat  
Szép harmatos fűvel hiszlalod azokat,  
Új erővel építvén úzáshez inokat.*

*Sőt még az végbeli jó vitéz katonák,  
Az szép szagú mezőt kik széllel bejárják,  
Most azok is vigadnak, s az időt mulatják.*

*Ki szép füven lévén bánik jó lovával,  
Ki vígan lakozik vitéz barátjával  
S ki pengig véres fegyvert tisztított csiszárral.*

*Újul még az föld is mindenütt te tőled,  
Tisztul homályából az ég is te veled,  
Minden teremtett állat megindul te benned.*

*Ily jó időt érvén Isten kegyelméből,  
Dicsérjük szent nevét fejenként jó szívűből,  
Igyunk, lakjunk egymással vígan szeretetből.*

*Tavaszenek, tavasz-himnusz*

A pünkösöd, amely egyszerre vallási fogalom és a tavaszhoz köthető képzet, nem egy költőnket meghihlette, többek között Balassi Bálintot is (1554–1594).

Ő a magyar reneszánsz legnagyobb költője. Európai humanista műveltségű, de sajátosan magyar körülmények között élő alkotóként a magyar nyelvű egyéni líra megteremtője, meghatározva ezzel a jövő századokra a magyar líra útját. Bár jól ismerte, de messzire eltávolodott a magyar énekmondó stílus hagyományától az európai költők művészetének ismeretében. A magyar nyelvű reneszánsz világi és különösen a szerelmi költészet létrehozója, sőt betetőzője lett, de a vallásos lírát is megújította az ún. istenes verseivel.

A végvári harcok szünetében, rövid, termékeny nyugalomban alkotta meg költészetünk egyik legkiválóbb versét, az *Áldott szép Pünkösöd* kezdetűt. A reneszánsz tájélményt, természetkultuszt a magyar lírában elsőként megszólaltató műve a természettel harmóniában levő ember költeménye, amely a béke időszakát, az ember és a természet együttes megújulásának szinte csak pillanatát rögzíti (1583 tavaszát).

Ez a reneszánsz *tavaszenek* az alkotó természeti szépség iránti fogékonyságát mutatja. Balassi ezzel a pünkösdi énekkel vallási színezetű, egyéni hangú lírát teremtett, érzelmi és esztétikai élményt váltva ki. A magasztos, himnikus versindítás a vallásos embert idézi meg, aki *áldottnak* tekinti a tavaszi időt, a húsvétot követő 50. napot: a pünkösödöt. Az *Áldott* jelző a *Pünkösöd* vallásos tartalmát erősíti, hiszen az *áldott* szó azt jelenti: olyan, akiből, amiből valami jó, öröm származik, áldás fakad. A pünkösöd áldása által lesz a természet szépséget ébresztő, harmóniát sugalló.

Balassi elragadtatott hangú reneszánsz életörömet sugároz a lírai kezdőkép indító sorainak ódai, sőt szinte zsoltáros hangvételű megszólításával (*Áldott szép Pünkösdsnek gyönyörű ideje*). Megszemélyesíti a pünkösödöt: egy élő tulajdonságaival ruhazza fel egyes szám második személyű igealakokkal (*nyitod; öltöztets; hiszlalod*), illetve a *te* személyes névmással és ragozott formáival szólítja meg (*te; te; neked; benned; te tőled; te veled; te benned*). A természetet élvező reneszánsz emberként aprólékosan festi le a felüdülő világot, ahol az újjáéledés kiterjed az egész világegyetemre: a *földre, az égre* és minden élőlényre.

Ez a tavasz-ének szinte *tavaszhimnusz*: a reneszánsz életöröm magasztos, szakrális hangvételű megszólaltatója. A versnyitány és a zárlat egyértelműen vallásos jelleget hordoz, mert az örömteli létértelmezés himnikus magasságba emelkedik az Isten dicsőítésével (*Isten kegyelméből; Dicsérjük szent nevét*). De nem különül el mereven a vallási és a világi megközelítés, jelezve az istenes és a reneszánsz képzetkör rokonságát.



## Keresztség és úrvacsora között

Karl Barth svájci protestáns teológus azt tanítja, hogy a keresztyén ember akkor vallhatja meg hitelesen Krisztushoz tartozását, ha élete a keresztség és az úrvacsora között játszódik le. Csók István, kétszeres Kossuth-díjas festőművész az emberi élet e két jelentős eseményét vászonra is vitte Keresztelő Őcsényben (1902) és „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre” (1890) címmel. Ez utóbbi Gyülekezeti Hírlevelünk borítóján látható.

A mai gyakorlatban sokszor úgy jelenik meg a keresztség, mint aminek nincs komolyabb következménye az ember életére, és csak annak az egy órának szól, melyben maga a megkeresztelés aktusa történik. Ezzel szemben, a keresztség annak a jele, hogy az ember képes ráhagyatkozni Teremtőjére, elfogadni mindent, amit kap vagy nem kap Tőle. Képes Krisztusban járni és közösségben lenni, így vállalni nagykorúságát. Képes felismerni a Szentlélek munkáját önmagában, és istennek azt az üzenetét, mely neki akkor és ott, az adott pillanatban adatik. Időről-időre szükséges a keresztyén ember számára, hogy tudatosítsa magában: keresztségével végérvényesen új életet nyert, és hozzá van kötve a Szentháromság Istenhez. Krisztusnak a tagja, és ez felszabadítja a bűn elleni kilátástalan harc terhe alól. Az úton úgy járhat, úgy szembesülhet önmagával, mint akiben minden bűnt elhordozott a Megváltó. Így az önmagunk bűnösségével való szembesülés nem a kilátástalanságra vagy a bűnösség érzésére, hanem a megváltottság reménységére mutat.

Isten közösséget vállal a Tőle eltávolodott bűnössel, ezért ebben a közösségben mi is elfogadhatjuk egymást. Az emberek Istenhez fűződő viszonya elválaszthatatlanul összetartozik. Krisztus vár az asztalnál bennünket. Ebben az asztalközösségben mindannyian ugyanazt az ajándékot kapjuk. Az úrvacsorában megjelenik a teremtő Isten magasztalása azokért a javakért, amelyeket Tőle a teremtésben kapunk. Valamint megjelenik benne a teljes Krisztus, akire mint megfeszítettre emlékezünk, akinek feltámadása tanúi vagyunk, és az eljövendő, akire várakozunk és vágyakozunk. Kifejezi a megbékélést, melyet Isten Krisztusban kezdeményezett és hajtott végre az emberekkel, hogy így ők is megbékélhessenek egymással. Ebben is hangsúlyos a fentebb említett Isten-ember és ember-ember kapcsolatok összefüggése és egymásra utaltsága. Ez az Isten felől az egyetemes emberi bűnt legyőző egyetemes kegyelemben nyilvánul meg. „Isten Krisztusban megbékélteti magát az emberrel és a bűn alá rekesztett világgal”, így Ő újra közvetlenül tapasztalhatóvá válik az ember számára. Kifejezi a Krisztus-kapcsolat bensőségességét, mely a Krisztus és a hívők titokzatos egységét (*unio mystica*) jelenti. „S valóban, a hívő lelkek a bizalom és az öröm bőséges gyümölcsét vehetik e sákramentumból, mert bizonyítékunk van: Krisztussal annyira egy testté nőttünk össze, hogy ami az övé, azt miénknek mondhatjuk.” (Kálvin)



Dombi Géza Zsigmond grafikája

## Ünnepes vagy ünneptelen?

Református gyülekezetekben forgolódva gyakran hallottam a lelkipásztoroktól, gyülekezeti munkásoktól a Pünkösöd utáni időszakban ezt a kifejezést: ünneptelen félév. Megtanultam, használtam magam is, és gyakorta hallom különböző fórumokon ma is. Érdemes azonban fölteni a kérdést: valóban ünneptelen a protestáns egyházban, a református felekezetben ez az időszak?

Az egyházi év első felében, Adventtől Pünkösödig olyan Krisztus-eseményekre figyeltünk, amelyeknek üdvtörténeti jelentőségük van. A Karácsonyi (Adventtől Nagyböjtig) és a Húsvéti ünnepkör (Böjt 1. vasárnapjától egészen az egyházi év végéig) minden üdveseményt a húsvéti titok fényében ábrázol és értelmez, ezért a liturgikus év csúcspontja is – a Nagyhét és a Húsvét ideje – az Atya Isten teremtő, megváltó és megszentelő munkájáról tesz tanúságot.

Az egyházi év második felében, a Pünkösöd utáni időszak tematikusan rendezett vasárnapjait a protestáns egyházi naptárak folyamatosan számolják egészen az egyházi év végéig, vagyis az Advent első vasárnapja előtti úrnapig. Ebben az időszakban a református istentiszteletek témája az egyház élete, feladatai, így különösen annak növekedése, épülése, a megtérés, a tanítvánnyá lét, valamint a keresztyén ember mindennapjai, élete, küzdelmei és próbatételei. A népnyelv egy sajátos kifejezéssel ünneptelen félévnek nevezi ezt az időszakot. Azonban ez a megnevezés több okból is vitatható.

Először is, ha ünneptelen, akkor nincs ünnep, vagyis nincs istentisztelet. Ugyanis a keresztyén ember számára minden istentisztelet ünnep, megszentelt idő, a találkozás lehetősége és alkalma. A találkozás a Szentháromság Istennel és a gyülekezet tagjaival, a közösség megélése nem csupán a templom padsoraiban, hanem a megterített úrasztala körül, a részesedés a legnagyobb titokban, az úrvacsorában, a Krisztus Egyháza új tagokkal való növekedésének megélése egy keresztlő alkalmával, az elköteleződés a tanítvánnyá lét mellett, Krisztus követése mellett a konfirmáció során vagy egy házasság megáldása, a hálaadás és az emlékezés alkalmi mind-mind ünnepek.

Másodszor pedig erre az időszakra esik néhány olyan ünnepünk is, amelyhez nem kapcsolódik ugyan üdvesemény, de az egyház életében mégis jelentős. Ilyen az Isten gondviseléséért való hálaadás ünnepe, melyen az aratásért, a betakarításért adnak hálát világszerte a reformátusok. Gyülekezetünkben ezek a kenyérért és a borért való hálaadás úrvacsorás alkalmi. Ugyancsak erre az időszakra esik a reformáció ünnepe, amelyen nem csupán Luther Márton és a reformátorok munkásságáért és szellemi-lelki örökségéért adunk hálát, hanem az egyház titkára figyelünk: Krisztus az egyház feje (Ef 5, 23; Heidelbergi Káté 54. kérdés-felelete). Valamint az egyházunkban kevésbé hangsúlyos, ám mégis jelentős Örökkévalóság vasárnapja. Ennek a vasárnapnak, azaz az egyházi év utolsó úrnapjának fókuszában a reménység, a bizalom és az emlékezés áll. Reménységgel tekintünk a jövő felé, bizakodással várjuk a Krisztussal való találkozást az új esztendőben és majd az örökkévalóságban.

Ha Krisztus feltámadásának ünnepeként és a találkozás ünnepeként tekintünk a vasárnapi istentiszteletre, akkor meg kell állapítanunk, hogy annak elsődleges eseménye: Isten jön közénk, Krisztus úton van és közeledik felénk – ahogy azt megtapasztalták az első Húsvét reggelén az asszonyok a sírnál, aztán a tanítványok a zárt ajtó mögött vagy később az Emmaus felé úton lévő két tanítvány. Sőt, ahogy megígérte, elküldi a Pártfogót, és a Lélek által velünk van minden nap.

Láthatjuk tehát, nem helyes az ünneptelen megnevezés, hiszen már maga a hétről hétre ismétlődő vasárnap is ünneppé formálja a teljes esztendőt. Vágyjuk megélni az Atya jelenlétét, Krisztus közösségét, és a Szentlélek bennünk, közöttünk és általunk munkálkodó erejét!



## Toronynyitó Minifesztivál a Kistemplomban

2023. május 27-én Minifesztivállal ünnepeltük a Kistemplom kiállítótereinek és tornyának a nagyközönség előtt való megnyitását. Az egész napos rendezvényen kulturális, zenei és szabadtéri programok várták a látogatókat.

Nagy örömeinkre szolgál, hogy nem csupán gyülekezetünk tagjai, hanem városunk előljárói és polgárai közül – de más településekről is – sokan megisztiztek bennünket, és ellátogattak a Révész térre, ahol 10 órakor együtt hallgathattuk a programnyitó ünnepi toronyzenét a Kharisz Brass Rézfúvós Együttes előadásában.

Ezt követően a népes látogatósereg a templomba vonult, ahol Porkoláb András, gyülekezetünk beosztott lelkipásztora a hálaadás szavaival köszöntötte az egybegyűlteket. Hálaadás Istennek, aki hosszú évszázadok óta megtartotta ezt a templomot és benne a gyülekezetet, és hálaadás azoknak, akik hozzájárultak templomunk mostani megújulásához, megszépüléséhez, a kiállítóterek és a körpanorámás torony látogathatóvá tételéhez, hogy ily módon is gyönyörködhesünk a szent hajlékban és Őbenne. Orosz Auréla Ibolya képviselő asszony örömet fejezte ki, hogy Debrecen városa – és személyesen ő maga is – ilyen különleges látványosság és rendezvény részese lehetett, mint a Toronynyitó Minifesztivál. Deák Attila a Tiszántúli Református Egyházkerület Fejlesztési Irodájának vezetője beszédében kiemelte, hogy a Kistemplom egyike annak a hat tiszántúli református templomnak, amely az egyházi kulturális örökség turisztikai célú fejlesztésére kapott állami támogatás segítségével megmutathatja eddig nem ismert kincseit nem csupán Debrecen városának, hanem minden érdeklődőnek határon innen és túl. Majd Baráth Béla Leventének, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektorának köszöntő szavait hallgathattuk, aki szívügyének tekinti az egyház- és gyülekezettörténet emberközelivé tételét, ahogyan azt a Kistemplomban is megtették.

A nap folyamán három, a Kistemplomi Egyházközség életéről szóló kulturális előadás hangzott el. Szakács György, gyülekezetünk korábbi lelkipásztora érdekes és a kulisszák mögé is bepillantást engedő előadását hallgathatták meg a látogatók a Kistemplom Kiszél-orgonájáról, amit a hangszer megszólaltatásával meg is koronázott az előadó. Dr. Veress Dániel kultúrtörténész szinte tégláról téglára elevenítette fel a Kistemplom megépítésének történetét izgalmas vetített képes előadásában. Az egyházközség tárgyi emlékeit és értékeit bemutató tárlatnak, az Egyházművészeti és Zenei Kincstár értékes darabjainak bemutatásával P. Szalay Emőke muzeológus vezette el a hallgatóságot a hímző- és ötvösművészek csodálatos világába. Hálásak vagyunk a nem csak az elmét, hanem a lelket is gazdagító előadásokért, a hallgatóság érdeklődéséért, nyitottságáért.

A fesztiválnapon a templomteret, az egyházművészeti interaktív tárlatot és a Filmtárat folyamatosan látogathatták az eseményre érkezők, ám emellett az igazán rendkívülinek számító torony is megnyitotta ajtaját. A hat szintből álló, 36 méter magas „csonka” toronyban kialakításra került egy fotószint, ahol az idők során az egyházközségnek ajándékozott Kistemplomot, valamint az Ispotályi templomot ábrázoló fényképek, festmények kerültek elhelyezésre. A fotószintet elhagyva a toronytúrázó a templom ősi, középkori várak hangulatára emlékeztető lépcsőházába érkezik, ahol három szinten keresztül kanyarognak egymás alá és fölé az idők próbáját kiállt falépcsők mindaddig, amíg el nem ér a látogató a harangszintre, ahol karnyújtásnyira találja magát a Kistemplom egyetlen harangjától. Innen már csak néhány lépcső vezet a következő szinten kialakított, korhű berendezéssel ellátott tűzörszobáig. Az 1907-es szélvihar után – amikor a torony megkapta bástyaszerű kialakítását – a tűzfigyelő helyiség újbóli létrehozása bizonytalanra vált. Azt azonban már biztosan lehet tudni, hogy a templom legutóbbi teljes belső felújítása során (2019–2020) a helyiséget korabeli stílusban állították helyre és rendezték be.



A tűzőrök szobájából egy mennyezeti csapóajtón át juthat a látogató az óraszintre, ahol nem csak a négy toronyórát a régi órarúddal, hanem a kis téglából kialakított mennyezetet és bástyafalat is megcsodálhatja. Innen mindössze hat lépcsőfok vezet a körpanorámás templomtoronyba, ahonnan a szemlélő elé tárul a cívisvárosnak és környezetének a látképe.

Nagyon szép és tartalmas napot zárhattunk május 27-én, több száz érdeklődővel – csak a toronyba több, mint háromszáz látogató ment fel az egymást váltó segítők kíséretében. Azóta pedig igyekszünk a Debreceni Református Hittudományi Egyetem hallgatóinak segítségével biztosítani templomunk turisztikai célú nyitvatartását, valamint népszerűsíteni azt különböző internetes közösségi felületeken, városi rendezvényeken.



Ennek egyik lépése volt az is, hogy bekapcsolódtunk a Múzeumok Éjszakája kulturális rendezvénybe, melyre idén június 24-én került sor. Soha nem látott érdeklődést tapasztaltunk a rendezvény során. Három önkéntesünk – Dani Anna, Varga Laura és Vitéz Kata – kora délutántól árusította a belépésre jogosító karszalagokat, tájékoztatta és kísérte a többszáz látogatót. Nagy érdeklődés övezte a dr. Veress Dániel vezette templomtörténeti sétákat, P. Szalai Emőke

klenódiумokról tartott előadásait, valamint az orgonabemutatókat is. A látogatók templomunk rejtett kincseivel, az orgona szerkezetével, működésével és történetével ismerkedhettek az előadások, illetve a közvetlen beszélgetések során, a vállalkozó kedvűek megszólaltathatták a hangszert, sőt még a fúvókamrába vezető hátsó ajtót is kipróbálhatták.

Nagy öröm volt látni a bejáratnál kigyózó sorokat, tapasztalni az előtér és a kiállítótér zsúfoltságát, hallani és a vendégkönyvben olvasni a hálás szavakat.



Terveink között szerepel a harangszint alatti helyiségben egy másik kiállítótér létrehozása, az 1931-es óraszerkezet restaurálása az órasúlyok toronytérben való elhelyezésével, valamint a templomtér feletti gyönyörű téglalobozat láthatóvá tétele.

Reméljük, hogy az ide látogatók és a gyülekezet közössége örömet leli, és gyönyörködik majd szépen felújított templomunkban és annak kincseiben.

Szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak a gyülekezeti tagoknak és külső segítőknek, szakértőknek, valamint mestereknek, akik idejüket és energiájukat nem sajnálva, szellemi vagy fizikai munkájukkal, imádságaikkal hozzájárultak rendezvényeink sikeres megvalósulásához. Hála nekik, hála értük!



Fotó: Herbály Eszter, Miskolczi János



## Debrecen Kistemplomi-Ispotályi Református Egyházközség

### Fontosabb istentiszteleti és gyülekezeti alkalmaink az egyházi év második felében

**Szeptember 17. (vasárnap) istentisztelet után 11 órakor:** Sóvágó Sándor hajdúböszörményi festőművész kiállításának megnyitója a Gyülekezeti teremben

**Szeptember 24. (vasárnap) 10 óra:** Úrvacsorás istentisztelet

**Október 8. (vasárnap) 10 óra:** A Debrecen TV élő istentiszteleti közvetítése a Kistemplomból

**Október 15. (vasárnap) istentisztelet után 11 órakor:** Czibere Ágnes debrecen-józsai képzőművész kiállításának megnyitója a Gyülekezeti teremben

**Október 29. (vasárnap) 10 óra:** Úrvacsorás istentisztelet

**November 12. (vasárnap) istentisztelet után 11 órakor:** Dombi Ákos Géza tiszafüredi képzőművész kiállításának megnyitója a Gyülekezeti teremben

**December 3.** Advent 1. vasárnapja

**December 10.** Advent 2. vasárnapja 11 óra: Sándorné Fehér Gyöngyi debreceni virágkötő-művész és -mester kiállításának megnyitója a Gyülekezeti teremben

A Debreceni Ispotály, egyházközségünk szociális intézménye szeretettel várja az érdeklődőket az időskorúak nappali klubjába, vagy házi segítségnyújtás, valamint szociális étkeztetés igénybevételére.

Részletekről érdeklődni Dr. Dóra Krisztina intézményvezetőnél vagy Holló Mária gondozónál az intézményi irodában személyesen (4025 Debrecen, Révész tér 2.) vagy telefonon a +36 70 636 7282-es telefonszámon lehet.

A Kistemplom kiállítótere és tornya előzetes egyeztetés után szeretettel várja a látogatókat.

Időpontfoglalás és jegyár-információ: Dr. Sárosi Dániel +36 30 289 5597

facebook: debrecenikistemplom

instagram: debreceni\_csonkatemplom

Kistemplomi Alapítvány számlaszáma: 11738008-20370185 OTP Bank Nyrt.



Egyházközségünk időszaki kiadványa ingyenesen elvihető az iratterjesztés asztaláról.

4025 Debrecen, Révész tér 2.

06 52 342 872

lelkeszi@kistemplom.hu

www.kistemplom.hu